

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620202447
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620202447.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom Mgr. Petrom Strakom vo veci starostlivosti o maloleté deti: Y. M., L.. XX.XX.XXXX, L. M., L.. XX.XX.XXXX, C. M.Y., L.. XX.XX.XXXX, G. M., L.. XX.XX.XXXX S. J. M., L.. XX.XX.XXXX, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti toho času bytom u starej matky Y. J. na adrese Č. XX, deti rodičov: matka - B. M., L.. XX.XX.XXXX, J. Č. XXX, štátny občan Slovenskej republiky a otec - I. M., L.. XX.XX.XXXX, J. Č. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený splnomocneným zástupcom C. C., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XXX, XXX XX O., štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu starej matky Y. J., L.. XX.XX.XXXX, bytom Č. XX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti Y. M., narodená XX.XX.XXXX, L. M., narodený XX.XX.XXXX, C. M., narodený XX.XX.XXXX, G. M., narodený XX.XX.XXXX, J. M., narodená XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. J., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o ich výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí a v bežných veciach bude zastupovať a spravovať majetok maloletých detí namiesto rodičov maloletých detí.

II. Otec maloletých detí je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí Y. M., narodenej XX.XX.XXXX, L. M., narodeného XX.XX.XXXX, C. M., narodeného XX.XX.XXXX, G. M., narodeného XX.XX.XXXX a J. M.Y., narodenej XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného mimina na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Výživné je splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

III. Matka maloletých detí je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí Y. M., L. XX.XX.XXXX, L. M., L. XX.XX.XXXX, C. M., L. XX.XX.XXXX, G. M., L.Y. XX.XX.XXXX a J. M., L. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného mimina na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Výživné je splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

IV. Súd u p r a v u j e styk otca s maloletými deťmi Y. M., L. XX.XX.XXXX, L. M., L. XX.XX.XXXX, C. M., L. XX.XX.XXXX, G. M., L. XX.XX.XXXX a J. M., L. XX.XX.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi v rodinnom dome náhradného rodiča maloletých detí každú sobotu a nedeľu od 14:00 hod. do 16:00 hod. Náhradný rodič je p o v i n n ý v uvedený čas maloleté deti riadne pripraviť na styk s otcom a umožniť tento styk v uvedenom čase.

V. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 6P/18/2020-20 zo dňa 30.03.2020.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletých detí Y. M., narodenej XX.XX.XXXX, L. M., narodeného XX.XX.XXXX, C. M., narodeného XX.XX.XXXX, G. M., narodeného XX.XX.XXXX a J. M., narodenej XX.XX.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka je stará matka maloletých detí z matkinej strany a o svoje vnúčatá mal. Y., mal. L., mal. C., mal. G. a mal. J. sa osobne stará približne od februára 2020, odkedy jej dcéra B. M. odišla do zahraničia s neznámym mužom a otec maloletých detí sa nedokázal o ne postarať. Deti boli vyše týždňa bez stravy, v špine, v smrade, v domácnosti nemali zakúrené a deti boli vážne ohrozené na živote, mali aj zdravotné problémy - silný zápal priedušiek a najmenšia J. mala rozsiahle zapareniny v oblasti plienkovej časti. Až dva týždne trvalo, kým ich dala do poriadku aj zo zdravotného aj zo psychického hľadiska. Otec maloletých sa odvtedy o deti nezaujímal, nekontaktoval, ale počas starostlivosti o deti často konzumoval aj alkohol. O matke maloletých nemá žiadne informácie. Maloleté deti sú odvtedy spokojné, ich názor na rodičov je veľmi negatívny, nechcú sa k nim vrátiť, u starej matky im nič nechýba. Ich momentálny zdravotný stav si vyžaduje pokojné rodinné prostredie, nakoľko počas starostlivosti u otca sa ho báli a prežili traumy. Stará matka s deťmi býva v rodinnom dome v Č., rodinný dom pozostáva z 2 izieb, kuchyne, vodu máme zo studne a toaleta je vo forme latríny na dvore. Osobnú hygienu mal. deťom zabezpečuje denne vo vani. Stará matka žije v spoločnej domácnosti s ďalšou dcérou a jej rodinou. Poberá vdovský dôchodok v sume cca 200,- Eur. O maloleté deti sa chce starať, vychovávať ich a zabezpečiť im všetko potrebné.

2. Otec maloletých detí na pojednávaní dňa 11.12.2020 uviedol, že súhlasí s úpravou styku s maloletými deťmi. Splnomocnenkyňa otca, ktorá je zároveň starou matkou maloletých detí uviedla, že navrhovateľka, keďže nemá rada svoju dcéru, nemôže mať ani dobrý vzťah k deťom. Splnomocnenkyňa si chcela zveriť deti do svojej starostlivosti, ale v čase rozhodovania bola liečená na chemoterapii.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 11.12.2020 uviedol, že splnomocnenkyňa otca v telefonickom rozhovore uviedla, že by chcela zveriť deti do svojej starostlivosti, pričom jej bolo odporúčané, aby si vytvorila podmienky na Slovensku, bývanie a fungovania, príp. otec maloletých detí si našiel prácu a fungovanie v bežnom živote. Od júla tohto roku však nedošlo k otca a splnomocnenkyne k úprave pomerov, keďže otec si naďalej hľadá prácu a splnomocnenkyňa chodíeva do Nemecka. Kolízny opatrovník súhlasil s úpravou styku otca s maloletými deťmi, tak aby prebiehali v domácnosti navrhovateľky, vzhľadom na potrebu vybudovania vzťahu s otcom. V správe kolízneho opatrovníka zo dňa uviedol, že podmienky u starej matky sú vyhovujúce pre starostlivosť o maloleté deti, ktorá im zabezpečuje vhodnú a plnohodnotnú starostlivosť, ktorá je v záujme a v prospech maloletých detí.

4. Matka sa k návrhu nevyjadrila, pričom návrh, keďže sa nepodaril doručiť do vlastných rúk bolo vykonané oznámenie na úradnej tabuli dňa 05.11.2020.

5. Súd nariadil pojednávanie dňa 11.12.2020 ktorého sa nezúčastnila matka maloletého dieťaťa, ktorá si zásielku neprebrala v odbernej lehote. Matka neospravedlnila svoju účasť na pojednávaní ani nežiadala o odročenie termínu pojednávania. Súd s poukazom na § 2 zákona číslo 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") a § 180 zákona číslo 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") prejednal vec v neprítomnosti matky.

6. Súd vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu a zistil nasledovné čiastkové skutkové zistenia. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/18/2020 súd zistil že stará matka a navrhovateľka v tomto konaní podala návrh na predbežné opatrenie o zverenie maloletých detí Y. M., L. XX.XX.XXXX, L. M.Y., L. XX.XX.XXXX, C. M., L. XX.XX.XXXX, G. M., L. XX.XX.XXX6 a J. M.Y., L. XX.XX.XXXX dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko ich opustila matka a otec nie je schopný sa o ne postarať. V decembri 2019 sa matka prisťahovala k navrhovateľke s tým, že s manželom majú vážne problémy. Matka od 21.02.2020 je na neznámom mieste. Otec si dňa 24.02.2020 zobral deti domov, ale nebol schopný sa o ne postarať, keďže nemá žiadny príjem. Deti boli zanedbané, nemali čo jesť a boli špinavé. Navrhovateľka ich za prítomnosti terénnych sociálnych pracovníčok zobrala k sebe. Uznesením č. k. 6P/18/2020-20 zo dňa 30.03.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.05.2020 boli maloleté deti dočasne zverené navrhovateľky. Zo správy z preš. pomerov vykonanou Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie SPODaSK, referát SPODaSK na pracovisku Fiľakovo súd

zistil, že dňa 18.11.2020 úrad vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti otca. V domácnosti sa zdržiaval otec a jeho terajšia partnerka p. C. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je t. č. dobrovoľne nezamestnaná. Otec obýva starší rodinný dom, ktorý je momentálne v stave rekonštrukcie. Rodinný dom pozostáva z troch izieb, elektrina je v domácnosti zavedená, vodu čerpajú od švagriny pána M.. Hygiena počas sociálneho zisťovania bola na nízkej úrovni, vzhľadom k stavu rekonštrukcie rodinného domu, kde otec maľuje. Otec má momentálne zariadenú len jednu izbu, kde sa nachádza obývacia stena, TV, stolík a rozťahovací gauč. Ostatné izby sú nezariadené. Náklady na domácnosť činí elektrina v sume 50,00 Eur mesačne a za drevo uhrádza sumu 360,00 Eur ročne. Ostatné náklady hradí podľa svojich finančných možností a schopností. Pán M. je dobrovoľne nezamestnaný, vykonáva príležitostné práce. Uviedol, že finančne mu vypomáha aj jeho matka, ktorá žije v zahraničí a zasiela mu finančné prostriedky. Pán M. uviedol, že sa chce starať o svoje maloleté deti, nestretáva sa s nimi, má snahu zlepšiť svoje bytové podmienky, avšak toho času nie sú vyhovujúce pre mal. deti, nakoľko nemajú vytvorený vlastný priestor pre pokojný spánok, osobnú hygienu, stravu a využitie voľného času. Úrad dňa 18.11.2020 vykonal sociálne zisťovanie u navrhovateľky Y. J., narodenaj 1X.XX.XXXX na adrese V. starej matky mal. deti Y., L., C., G. S. J., ktoré sú jej neodkladným opatrením číslo konania 6P/18/2020 vydaným Okresným súdom v Lučenci, právoplatným dňa 30.03.2020 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Pani Y. J. obýva časť prízemného rodinného domu, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. V domácnosti žije p. Y. J., mal. deti M. - Y., L., C., G., J., v druhej časti rodinného domu býva jej dcéra Y. G., s rodinou. Domácnosť pozostáva z dvoch izieb, kuchyne. Domácnosť je zariadená skromne, starším ale vyhovujúcim účelovým nábytkom. Rodinný dom je vykurovaný prostredníctvom kachlí na pevné palivo. Elektrina je v dome zavedená, vodu čerpajú zo studne, WC majú suché na dvore. Hygiena počas sociálneho zisťovania bola na dobrej úrovni, maloleté deti majú zabezpečené dostatok ošatenia, hygienických potrieb ako aj stravy. Náklady na domácnosť sú nasledovné - zálohová platba za elektrinu v sume 110,00 Eur mesačne, internet v sume 14,00 Eur mesačne, DIGI 16,00 Eur mesačne a nákup palivového dreva činí cca 1.000,00 Eur ročne. Ostatné bežné výdaje hradia podľa svojich finančných možností a schopností. Stará matka je poberateľkou vdovského dôchodku v sume 200,00 Eur mesačne, je poberateľkou štátnych sociálnych dávok - prídavok na dieťa v sume 183,25 Eur mesačne, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti v sume 1039,80 Eur mesačne. Maloletá Y. M., narodená XX.XX.XXXX navštevuje ZŠ v O., piaty ročník, v škole sa jej páči, má v nej kamarátov a učí sa dobre. Mal. C. M., narodený XX.XX.XXXX navštevuje ZŠ v Č., prvý ročník a mal. L. M., narodený XX.XX.XXXX, tretí ročník, do školy chodia radi. Vo voľnom čase sa hrajú na internete, pozerajú rozprávky. Mal. G. M., narodený XX.XX.XXXX a mal. J. M., narodená XX.XX.XXXX sú v celodennej starostlivosti starej matky. Maloleté deti sú v pediatrickej starostlivosti MUDr. L.. Výchovné problémy s mal. deťmi stará matka neuviedla, poslúchajú ju. Maloleté deti Y., L. a C. počas sociálneho zisťovania v rodine neboli, boli v škole a preto sa na základe predvolania dostavili dňa 23.11.2020 v sprievode starej matky na úrad, kde bol s nimi vykonaný pohovor. Maloleté deti boli čisto oblečené, pôsobili pokojným dojmom a nejavili žiadne známe zanedbania či týrania. Počas rozhovoru s pracovníčkou úradu boli komunikatívne, súvisle odpovedali na otázky. Mal. Y. uviedla, že do školy chodí rada, má tam veľa kamarátok. Mal. L. a mal. C. uviedli, že do školy chodia radi, vo voľnom čase sa veľa hrajú spolu. Maloleté deti sa vyjadrili, že starú matku majú radi, stará sa o nich, majú všetko čo potrebujú, chcú zostať v jej osobnej starostlivosti. Maloleté deti sa s matkou ako aj s otcom vôbec nestretávajú, vedia, že otec žije v Č., ale ich nenavštevuje. Kolízny opatrovník na základe sociálneho zisťovania v domácnosti otca, mal zato, že podmienky u otca neboli v čase vyšetrovania pomerov vyhovujúce pre starostlivosť o maloleté deti, nakoľko nemali vytvorený vlastný priestor na pokojný spánok, vykonávanie osobnej hygieny, stravy a využitie voľného času. Z LV č. XXX okres B., obec Č., katastrálne územie Č., súd zistil, že rodinný dom súpisné číslo XX na parcele č. XXX je v spoluvlastníctve navrhovateľka v podiele 1. Druhá polovicu vlastní nevlastná dcéra, ktorá v dome nebýva ako súd zistil z výpovede navrhovateľky. Z lustrácii úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky súd zistil, otec a matka nevlastnia nehnuteľný majetok na území SR. Z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky súd zistil, že navrhovateľka má dva záznamy z roku 1988 a 2005, pričom navrhovateľka sa osvedčila. Z odpovede Sociálne poisťovne zo dňa 08.10.2020 súd zistil, že matka je evidovaná ako fyzická osoba, ktorá sa celodenne stará o dieťa do 6 rokov veku od 01.01.2018 do 29.02.2020. Otec je vedený ako fyzická osoba, ktorá sa celodenne stará o dieťa do 6 rokov veku od 01.01.2020 doteraz. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 08.10.2020 súd zistil, že matka nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi ani štátnych sociálnych dávok. Otec nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi ani štátnych sociálnych dávok. Z lustrácie v evidencii vozidiel Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Lučenci zo dňa 09.10.2020 súd zistil, že otec ani matka nie sú vlastníčkami motorových vozidiel. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 19.10.2020 súd zistil, že matka maloletých detí sa zdržiava v zahraničí na

neznámom mieste. Uvedené súdu potvrdili aj navrhovateľka, otec a jeho splnomocnenkyňa. Zo správy obce Čakanovce zo dňa 19.11.2020 súd zistil, že v prípade otca pokiaľ žil s matkou dieťaťa, žili na nízkej životnej úrovni, o maloleté deti sa starali s nedostatkami hlavne pri dodržiavaní hygieny. Otec nie je schopný sa sám postarať o svoje maloleté deti. Otec je tichej povahy, pohodlnej povahy, na verejnosti sa správa štandardne. Povinnosti voči obci dlhodobo neplní. Navrhovateľka sa cca 1 rok stará o svoje vnúčatá, pričom od prvého dňa ako sú u nej je o ne dobre postarané. Navrhovateľka sa snaží zabezpečiť ich základné životné potreby, čo v prvých mesiacoch mala veľmi ťažké, nakoľko na maloleté deti nedostala žiadne finančné prostriedky. Deti sú na navrhovateľku zvyknuté, sú na ňu citovo viazané a cítia sa u nej v bezpečí. Navrhovateľka má v mieste bydliska štandardné správanie, ale od roku 2018 je evidovaná na zozname dlžníkov za dane a poplatky v obci Čakanovce. Z lekárskej správy zo dňa 13.11.2020 súd zistil, že navrhovateľka je psychicky a fyzicky spôsobilá na starostlivosť o deti. Zo správy ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským v Č. zo dňa 23.11.2020, súd ohľadom maloletého L. zistil, že jeho správanie sa výrazne zlepšilo. Je kludnejší a začal sa viac učiť. Do školy chodí pravidelne, čisto oblečený a upravený. Chodí do školského klubu, obedy má vyplatené, pravidelne si nosí aj desiatu. Školské potreby má zabezpečené. Dodržiava hygienické nariadenia, do školy chodí s rúškom.. Ohľadom maloletého Mareka súd zistil, že navštevuje prvú triedu. Pravidelne chodí do školy, na vyučovacie hodiny je pripravený, do školy chodí čisto oblečený a upravený. Problémy s jeho správaním v škole nie sú, má dobrý vzťah k učiteľom a spolužiakom. Je veľmi živý typ chlapca, ale napriek tomu je poslušný a počúva učiteľky. Obed má zabezpečený v školskej jedálni. Pravidelne má pri sebe desiaty. Spolupráca s náhradnou rodinou je na dobrej úrovni pri oboch deťoch. Z výsluchu otca súd zistil, že má základné vzdelanie, momentálne si vybavuje prácu vykladania kamiónov vo Zvolene. Nevlastní hnutelný majetok vyššej hodnoty. So súčasnou partnerkou čaká dieťa, partnerka je nezamestnaná. Otec podal návrh na rozvod. S matkou maloletých detí nie je v kontakte. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že má základné vzdelania, vychovala deväť detí. Príjem má z vdovského, pričom exekútor jej strháva 5,57 Eur. Otec bol navštíviť deti, tak ich poslala k bráne, aby sa s ním stretli. Následne boli choré, preto neumožnila stretnutie s deťmi, na čo otec už neprišiel.

7. Podľa článku 5 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine, (ďalej len "ZR") : Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3, 4 ZR: (1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ZR: (1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto

zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

10. Podľa § 81 ods. 1 ZR: Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

11. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4,5 ZR: (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových

pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 ZR: Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 76 ods. 1 ZR: Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

14. Podľa § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“): Súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Na základe takto vykonaného čiastkového dokazovania za použitia vyššie uvedených právnych predpisov súd mal preukázané, že maloleté deti boli v zlej situácii, keď matka nezabezpečovala ich starostlivosť, nakoľko sa zdržiava na neznámom mieste a otec maloletých detí sa nevedel o ne riadne postarať. Na základe uvedeného boli maloleté deti neodkladným opatrením súdu č. k. 6P/18-2020-20 zo dňa 30.03.2020 zverené do starostlivosti navrhovateľky. Súd z vykonaného dokazovania mal zato, že maloleté deti u navrhovateľky prosperujú. Súd k tomuto názoru dospel, na základe vykonaných šetrení kolízneho opatrovníka, správ zo školy ako aj obce Čakanovce. Samotné deti v rozhovore vykonanom prostredníctvom kolízneho opatrovníka, vyjadrili svoj názor, že je im dobre u navrhovateľky a chcú u nej zostať. Hoci otec vyjadril sprvoti názor, že by chcel do starostlivosti detí, resp. aby boli zverené jeho matke do náhradnej starostlivosti, súd mal zato, že k tomu momentálne nie sú splnené podmienky a nie je to v záujme maloletých detí. Predovšetkým v čase šetrenia neboli pre maloleté deti vytvorené podmienky u otca, tak aby maloleté deti mohli u otca bývať. Aj keď otec sa snažil súdu uviesť, že rekonštrukciu už v čase rozhodovania súdu, boli vytvorené podmienky na bývanie pre deti, súd mal zato, že otec nemá momentálne žiadny príjem, prácu si len hľadá, pričom spolu so súčasnou partnerkou očakávajú dieťa. Obdobne súd mal zato, že ani splnomocnenkyňa otca - stará matka maloletých detí zo strany otca nemá v súčasnosti zabezpečené podmienky pre maloleté deti, keďže sa striedavo zdržiava v Nemecku a podľa § 45 ods. 1 ZR možno zveriť dieťa len osobe, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Súd bol preto toho názoru, že v súlade so záujmom maloletých detí je ich zverenie do starostlivosti navrhovateľky - starej matky zo strany matky maloletých detí, kde sa deti nachádzajú od marca tohto roku. Tento záver je podľa súdu v súlade s najvyšším záujmom maloletých detí podľa čl. 5 písm. a), b), c), g) ZR, t. j. vzhľadom na doterajšiu úroveň starostlivosti o deti, ktorá je veľmi dobrá, bezpečie a stabilitu prostredia, kde sa deti doposiaľ nachádzajú, ochranu telesného a citového vývinu detí, kde pre súd zo správy kolízneho opatrovníka vyplynul zrejmy dobrý citový vzťah navrhovateľky a maloletých detí, ktoré vyjadrili svoj názor, že chcú byť v starostlivosti navrhovateľky. Súd preto v súlade § 45 ods. 1 ZR zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti. V súlade s § 45 odsek 2 ZR uprednostnil starú matku maloletého dieťaťa zo strany matky maloletých detí ako príbuznú osobu pre zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že navrhovateľka spĺňa predpoklady § 54 odsek 1 ZR, ktoré zaručujú, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Súd posudzoval charakteristiku navrhovateľky z hľadiska jej spôsobu života, ktorý vyhodnocoval z toho hľadiska, že vykonáva starostlivosť o maloleté deti, ktoré má zverená v náhradnej osobnej starostlivosti. Zo správy obce Čakanovce mal preukázané, že navrhovateľka spôsobom svojho života ako aj osôb s ňou žijúcich v domácnosti zabezpečí, že táto starostlivosť bude v záujme maloletých detí. Súd mal zato, že navrhovateľka má síce dva záznamy v registri trestov, avšak tieto boli zahladené a udiali sa pred 15 rokmi (2005) resp. až 32 rokmi (1988), čo je dostatočne dlhá doba na polepšenie navrhovateľky. Navrhovateľka má v súlade s § 45 ods. 1 ZR trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a jej zdravotný stav je v súlade s účelom starostlivosti o maloleté dieťaťa. Doposiaľ zabezpečovaná starostlivosť osvedčuje vhodnosť osobných vlastností navrhovateľky ako náhradného rodiča. Z uvedených dôvodov súd v súlade s článkom 5 ZR mal za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyhovel návrhu na náhradnú osobnú starostlivosť zo strany navrhovateľky. Súd v súlade s § 45 ZR upravil rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa je na neznámom mieste, nemá žiadny zistený príjem, nevlastní na území Slovenskej republiky žiadnu nehnuteľnosť ani nebolo zistené vlastníctvo žiadnych hnutelných vecí, súd jej určil výživné v súlade s § 62 a 75 ZR v minimálnom

rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť. Obdobne otec maloletých detí, je bez príjmu, nezamestnaný, nevlastní žiadny nehnuteľný majetok a hnuateľný majetok vyššej hodnoty, preto súd mu určil výživné v súlade s § 62 a 75 ZR v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť. Výživné sú matka a otec povinní v súlade s § 45 ods. 8 ZR plniť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v termínoch uvedených vo výroku rozhodnutia.

16. Súd v súlade s čl. 5 písm. h) ZR a § 45 ods. 6 ZR uložil otcovi právo stýkať sa s maloletými deťmi v obydli náhradného rodiča, tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, aby boli vytvorené podmienky na obnovenie vzťahu otca s maloletými deťmi a prípadný návrat detí k otcovi, keďže v súčasnosti deti svojich rodičov odmietajú a je potrebné obnoviť ich vzájomný vzťah postupne tak, aby maloleté deti získali čas na postupnú akomodáciu vzťahu k otcovi. Zároveň súd navrhovateľke v súlade s § 45 ods. 3, 6 ZR uložil povinnosť umožniť tento styk a deti naň riadne pripraviť.

17. Zároveň súd § 363 CMP rozhodol zrušením neodkladného opatrenia, nakoľko sa zmenili pomery v tom, že súd rozhodol vo veci samej a teda nebolo dôvodné, aby neodkladné opatrenie bolo naďalej v platnosti.

18. Podľa § 52 zákona číslo 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"): Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si neuplatňoval náhradu trov konania v súlade s § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.